

Partnerschapskaart

Wat kun je ermee?

Concretiseren van de samenwerking tussen partners die een netwerksamenwerking aangaan.

Wat levert het concreet op?

De ingrediënten voor een samenwerkingsovereenkomst of convenant.

Wanneer in te zetten?

Wanneer je met andere partijen een samenwerkingsrelatie wilt aangaan. Dit kan zowel binnen een organisatie of in een samenwerking tussen organisaties of met burgers.

Met wie doe je het?

Alle partners, of vertegenwoordigers daarvan, die een samenwerkingsrelatie aangaan. Dit kunnen professionals, bestuurders en burgers zijn. Het is wel van belang dat deze personen, of diegenen aan wie zij rapporteren, voldoende zeggenschap en commitment hebben om te besluiten over de samenwerking.

Hoe gaat het in zijn werk?

In het partnerschapsmodel werk je toe naar een samenwerking tussen professionals en burgers als gelijkwaardige partners. De partnerschapskaart vul je van *rechts* naar *links* door met een (gemengde) groep deelnemers in 5 stappen vragen te beantwoorden over waarden, relaties, handelen, condities en acties:

- Stap 1 (waarden): stel samen vast wanneer je de samenwerking als geslaagd ziet en welk succes je samen wilt behalen;
- Stap 2 (relaties): welke procesafspraken maak je over kennisdeling, besluitvorming, behouden van eigen kracht en het eigenaarschap van de resultaten;
- Stap 3 (handelen): wat zijn ieders vaardigheden en rollen, hoe betrek je anderen en ga je communiceren;
- Stap 4 (condities): welke voorwaarden en middelen zijn nodig om aan de slag te gaan en om de relaties te onderhouden;
- Stap 5 (acties): welke (eerste) acties gaan jij en jouw partners concreet doen en wat vraag je anderen te doen?

Benodigheden

Kennis

Er is geen specifieke kennis vereist

Vaardigheden

Voor deelnemers een houding die 'dialogisch werken' mogelijk maakt en samengevat is in 5 geboden:

1. Je bent welkom mee te doen als je vindt dat het je aangaat.
2. Aanwezigheid alleen is dan niet genoeg. Je dient actief deel te nemen.
3. Je brengt eigen ideeën in, en helpt anderen hun ideeën in te brengen.
4. Je accepteert dat anderen betere argumenten kunnen hebben.
5. Je streeft naar overeenstemming die de basis vormt voor praktische acties.

Voor de **basishouding van de facilitator** (begeleider):

- Vraag om verduidelijking als je vermoedt dat zaken onduidelijk zijn;
- Stimuleer dat men de Partnerschapskaart zo concreet mogelijk invult;
- Zorg dat jouw commentaar opbouwend is;
- Bewaak de (psychologische) veiligheid: sta niet toe dat mensen geagiteerd of cynisch naar elkaar reageren;
- Respecteer de mening van de deelnemer;
- Vermijd een veroordelende sfeer;

- Stimuleer de dialoog (luisteren naar elkaar) en vermijd discussie (elkaar overtuigen);
- Als er teveel emotie bij komt kijken: probeer de emotie te neutraliseren;
- Positief labelen van gedrag: boosheid van een deelnemer weerspiegelt juist betrokkenheid;
- Zorg ervoor dat iedereen actief bij de oefeningen betrokken is;
- Wees ondersteunend en houd je inhoudelijk zo mogelijk afzijdig.

Tijd

Eigenmaken van instrument:	1 uur
Vorbereiding:	0,5 uur
Uitvoering:	1 – 4 uur
Nazorg:	1 uur

Materiaal

- 2 Partnerschapskaarten (als invulvel) uitgeprint op A3 formaat of groter
- Optioneel: beamer + projectiescherm + laptop (met Powerpoint slide van Partnerschapskaart)
- Optioneel: uitprinten van “Vijf geboden voor democratische dialoog”
- Optioneel: 1 flipover met A0-vellen

Locatie

- Standaard vergaderruimte (voldoende groot om deelnemers te herbergen)

Geld

- Arbeidstijd van diegenen met wie je de partnerschapskaart maakt.

Tips

Houd bij alle stappen in de gaten dat:

- Het gaat om **dialoog**
- Het gaat om **wederkerigheid**
- Deelnemers elkaar **helpen om actief deel te nemen**
- Verschillende partners kunnen best verschillende waarden hebben. De vraag is hoe creëer je een win-win situatie.

Relatie met andere instrumenten

De methodiek Partnerschapsmodel heeft raakvlakken met zogeheten *Value Mapping*-methoden.

Opmerkingen van ontwikkelaars

- Dit is een volledig uitontwikkeld, al jaren toegepast instrument.
- Eventueel kan ook worden gekozen voor een opbouw over verschillende sessies. Waarbij eerst de partners in eigen groep het model invullen (homogene bijeenkomsten). Vervolgens gaan ze in dialoog met elkaar over de verschillen en overeenkomsten om van daaruit tot een gezamenlijk model te komen (heterogene bijeenkomst).

Achtergrond informatie

- **Bron:** De methodiek is ontwikkeld door Jansen, Wilbrink, Baur, en De Wit (2012) in het project Krachtig Cliëntperspectief van CSO/Zorgbelang in het kader van het NPO. De methodiek is gebaseerd op het beschrijvend conceptueel model van Hook (2006) over cliëntparticipatie in de zorg. Het conceptueel model van Hook is in feite het resultaat van een literatuurstudie naar samenwerkingen tussen klinisch professionals en patiënten. Door de conceptuele categorieën uit dat model aan te passen naar een praktisch toepasbaar invulmodel is de betreffende werkvorm verkregen.
- **Literatuur:** Hook, M.L. (2006). Partnering with patients: a concept ready for action. *Journal of Advanced Nursing*, 56, 133-143.

- Jansen, E., Wilbrink, N., De Wit, M., & Baur, V. (2012). Participatie als partnerschap: Krachtig Cliëntperspectief in het NPO. Projectrapportage, ZonMW.
- Referentie/contact persoon: Dr. Erik Jansen, associate lector HAN-sociaal, Erik.Jansen@han.nl

Tags/trefwoorden

partnerschapskaart, samenwerking, netwerk, relaties, partners, convenant, samenwerkingsovereenkomst, dialogisch werken

Downloads

- Partnerschapskaart (invulvel)
- Werkwijze partnerschapskaart
- Partnerschapskaart (Powerpoint)
- Voorbeeld draaiboek workshop Partnerschapskaart
- 5 Geboden van de dialoog